

Bynært landbrug i Hjortshøj - landbrugsarealerne ved Andelssamfundet

Andelssamfundet har i 24 år forpagtet ca. 20 ha landbrugsjord af Aarhus Kommune. Landbruget drives af frivillige med stor vægt på at være et bynært landbrug, der skal være til glæde for små og store i nærområdet. Arealerne indgår som et vigtigt fundament i Vimby Fonden og Aarhus Kommunes arbejde med inklusion af borgere med særlige behov.

Området blev allerede i de første år omlagt til økologisk jordbrug. Siden Andelssamfundets start er Hjortshøj Landsby udbygget med omkring 25 %, og landbrugsarealerne ligger i dag som en central grøn kile midt i Hjortshøj, op til et kommunalt fredsskoveareal. Efter Skolebroen blev bygget, er arealerne nemt tilgængelige for byens borgere både i den sydlige og nordlige bydel. Nedenfor er der korte beskrivelser af nogle af de aktiviteter, der allerede foregår på arealerne, og som vil danne afsæt for nye samarbejdsprojekter og yderligere udvikling omkring inklusion af udsatte borgere.

Grøntsagsordningen bliver drevet så interesserede borgere fra hele byen kan deltage på andelsbasis. Der er over 100 medlemmer i 2016. Her bliver dyrket mange slags grøntsager og blomster i hele vækstsæsonen. Grøntsagsordningen genererer overskud på selve produktionen, og får til gengæld glæde af Andelssamfundets markplanlæggere, regnskabsføring, sædskifte, forsikringer m.m.

Klappegederne er en stor attraktion for familier med mindre børn, mens større børn kommer på egen hånd. Andelssamfundet finansierer driften, og dyrene bliver passet af lokale frivillige.

Økologisk skolegård arbejder med formidling til besøgende skoleklasser, børnehaver og andre større grupper. Der er omkring 30 besøg hvert år. De bliver vist rundt i Andelssamfundet og det økologiske landbrug med stor vægt på sanselige oplevelser.

Biodiversitet og natur. Foreningen Landsbyliv i Hjortshøj koordinerer projekt Vild med Vilje. Det omfatter bl.a. blomsterrige grøftekanter langs markvejene, og et projekt med ekstensiv græsning med henblik på større biodiversitet i samarbejde med Aarhus Kommune. Der er allerede for mange år siden genoprettet tre små søer, som var drænet væk.

Spor i Landskabet er vandrestier, der giver alle mulighed for at opleve sider af den danske natur, som ellers ikke er tilgængelige for offentligheden. Sporet ved Andelssamfundet er registreret på www.spor.dk og vedligeholdes af et lokalt stilaug. Der er etableret en Friluftsbase med bålsted, siddepladser og sejldug. Pladsen vedligeholdes af frivillige og benyttes af daginstitutioner, skole og familier.

Et mindre areal benyttes i dag til **dyrkningslodder** for lokale beboere. Der er dyrkningspligt og al dyrkning skal foregå økologisk. Der er etableret en sti langs haverne, som er offentligt tilgængelig. Et mindre areal er udlagt til rekreative og kunstneriske udtryksformer, som egner sig til at foregå ude i landskabet, og to grupper biavlere har stader stående i hegnet.

Det bynære landbrug tilbyder folk i Hjortshøj en mulighed for at følge årets gang for kvæg og kalve samt på markerne. Landbrugsmæssigt har der været en løbende udvikling, og der har været afprøvet og demonstreret afgrøder som fx hørplanter til linolieproduktion, spelt til brød og pil som energiafgrøde.

Skrevet maj 2016